

Dílo: Hobit aneb Cesta tam a zase zpátky

Předmět: ČJ - rozbor děl

Přidal(a): TerkaCZ

Rozbor: Hobit aneb Cesta tam a zase zpátky

Základní charakteristika

- **Literární žánr:** dobrodružný fantasy román
- **Literární druh:** epika
- **Literární forma:** próza
- **Autor knihy:** John Ronald Reuel Tolkien
- **Rok prvního vydání:** 1937
- **Jazyk:** angličtina (překlady do češtiny)

Téma

- Hobit spočívá v dobrodružství a osobním růstu hlavní postavy Bilba Pytlíka. Příběh zkoumá motivy odvahy, přátelství, boje dobra proti zlu, hledání vlastní identity, významu loajality a překonávání vlastních slabostí v kontextu fantasy světa obývaného magickými bytostmi.

Hlavní myšlenka

- Myšlenkou je, že i obyčejný, zdánlivě nezdolný jedinec může překonat sám sebe a

dosáhnout hrdinství díky odvaze, důvtipu a pevnému charakteru.

- Dílo zdůrazňuje hodnotu vnitřní síly, soudržnosti a smyslu pro dobro v proměnlivém světě.

Námět

- Námět vychází z Tolkienových znalostí legend, pohádek a mytologií a transformuje je do fiktivního světa Středozemě.
- Příběh sleduje cestu hobita Bilba a družiny trpaslíků na nebezpečné dobrodružství za pokladem ukrytým pod Osamělou horou.

Motivy

- Dobrodružství a cesta hrdiny
- Boj dobra proti zlu
- Přátelství, loajalita a soudržnost
- Vnitřní růst a překonání strachu
- Magie a fantazie ve světě
- Význam domova a identity

Kompozice

- Kniha má chronologickou lineární kompozici
- Rozděleno do 19 kapitol.
- Každá kapitola popisuje jinou část cesty, vývoj postav a situace, přičemž se střídají popisné, vypravěčské a dialogové pasáže. Kompozice postupně graduje od poklidného začátku až po závěrečné dramatické události.

Vypravěč

- Vypravěč je nepřímý, vševědoucí, v 3. osobě, výjimečně občas oslovuje čtenáře.

- Styl vyprávění je přátelský, lehce humorný, s hravými prvky, které zpřístupňují děj i mladším čtenářům. Jazyk je spisovný, obohacený o poetické obrazy, symboly a nadsázku.

Podrobný děj

Příběh začíná v Hobitíně, ve vzdálené zemi Středozemě, kde žije malý a pohodový hobit Bilbo Pytlík v komfortní hobití noře. Jeho život se mění příchodem čaroděje Gandalfa a skupiny třinácti trpaslíků vedených králem Thorinem Pavézou. Ti mají za cíl získat zpět svůj starý poklad, který jim ukradl drak Šmak a usadil se v Osamělé hoře.

Bilbo je jako neochotný hrdina přibrán k nebezpečné výpravě, která ho zavede přes divoké lesy, nehostinné pláně a temné hory. Na cestě skupina čelí mnoha překážkám: setkávají se s nebezpečnými skřety, obřími pavouky, trolly, elfskými králi i lidmi. Bilbo, zpočátku obyčejný a plachý, se postupně stává odvážným a důvtipným členem družiny, a to hlavně díky svému náhodně získanému kouzelnému prstenu, který mu umožňuje stát se neviditelným.

Jeho odvaha a důvtip mnohokrát zachraňují skupinu z nebezpečných situací, například při přepadení trollů či při vyjednávání s elfským králem. S přibývajícím časem se z Bilba stává nejen užitečný společník, ale i morální kotva.

Vyvrcholením je bitva o poklad po smrti draka Šmaka, která přivede do Středozemě několik ras – lidi, trpaslíky, elfy i skřety. Konflikt o vlastní právoplatný podíl na pokladu vyvrcholí smrtí Thorina a vyústí ve smíření a návrat Bilba do rodného Hobitína. I přes hořkost ztráty a nečekané změny si Bilbo uvědomí, jak moc se během cesty změnil, získal odvahu, zkušenosti a hlubší pohled na svět.

Vlastní zhodnocení

Hobit je mistrovské dílo, které spojuje jednoduchost pohádky s hlubokými tématy odvahy, přátelství a osobního dospívání. Tolkienova fantazie vytvořila živý, věrohodný svět plný detailů, který ovlivnil celou moderní fantasy literaturu. Dílo oslovuje nejen čtenáře všech věkových kategorií, ale i ty, kdo hledají příběh s hodnotným morálním a filozofickým poselstvím.